

Gamle dager

Ja, man snakker faktisk om gamle dager når en ser det gamle hoppflyet til Paralift. På bildet er Karl Norman, BoFSK, iferd med å entre inn, nes-teman er Per Stai Oslo FSK, og helt bakerst følger Einar Thoen, Oslo. Bildet er tatt på NM-72?
Foto: Einar Lundlie.

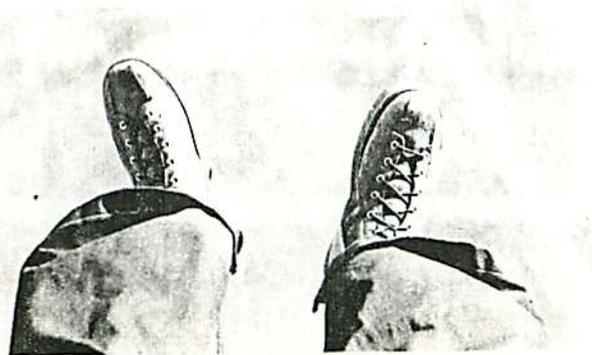

Apropos dommerkurs

Vi støtter alle opp om Helge Sandnes forslag om å satse mer på Dommer-utdannelsen. På bildet ser vi Sveriges vakre dommeraspirant fra forrige dommerkurs på Rinnleiret. På grunnlag av denne "topplesse" kvinnelige dommeraspiranten har samtlige av Bodø FSK'S 51 mannlige fallskjermhoppere sagt seg villig til å delta på neste dommerkurs. Motivasjon er en viktig faktor når det gjelder å melde seg på et kurs. Red.

Nærsynt hopper

Å være nærsynt og samtidig fallskjermhopper er ikke alltid så inspirerende. Bildet viser hva dem nærsynte opplever på hvert hopp under hele sin hoppkarriere
Foto: Torbjørn Haugen

FRITT - FALL

FALLSKJERMKLUBBER I NORGE:

ASKER & BÆRUM FSK, v/Björg Ringvold, Idunsv. 52, 1370 Asker.
BERGEN FSK, 5069 Bergen Lufthavn.
BODØ FSK, v/Svein Johansen, Toppen 19, 8014 Hunstad.
DRAMMEN FSK, Boks 2106, Strömsö, 3001 Drammen.
GRENLAND FSK, v/Halvar Saga, Stավdal, 3726 Mælum.
IKAROS FSK, Boks 14, 1405 Langhus.
KIRKENES FSK, v/ltn. Iver Bye, GSV, Boks 130, 9901 Kirkenes.
KJEVIK FSK, v/P.O. Baarli, Harald Hårfagresv.4, 4600 Kristiansand S.
LILLEHAMMER FSK, Boks 138, 2601 Lillehammer.
NIMBUS FSK, v/Jan Botten, Björnemyrdalen, R.16, 1450 Nesoddtangen.
NTH FSK, v/Terje Lökling, Stud post 225, 7034 Trondheim/NTH
OSLO FSK, v/Ulf Lökke, Ringhusv.9, Oslo 11.
PEGASUS FSK, v/Ole M. Martinsen, Sigynsvei 4, 2200 Kongsvinger.
SNOOPY FSK, 2770 Jaren.
STAVANGER FSK, Boks 17, 4051 Sola.
TROMS FSK, Boks 200, 9201 Bardufoss.
ÖRLAND FSK, v/ltn. Per Knutsen, Adm.gr., Örland Flystasjon, 7130 Brekstad.

Det er ikke ofte at vi får se elever i FF. Her er førstegangshopper Arvid Anthun avbildet sammen med hjelpeinstruktör Per Wenzell, BoFSK. Foto: D-43

FALLSKJERM SEKSJONEN:

Formann:
Bernard D. Lyng
Medlemmer:
Halvard Stensaas
Erik A. Irgens
Jostein Fjalestad
Geo Wilson
Varamenn:
Eilif Ness
Kjell Olsen

Adresse:
Nedre Slottsgt 17
Oslo 1

FRA ARKIVET

	1972	73	74
Reserver, cutaway.	6	7	9
Reserver, elev.	7	10	9
Rapporter behandlet av Fagkom.	21	24	24

TIL SALGS

MEGET BILLIG! 1 Komplet DOMINATOR hoppet ca. 40hp 1 kvit hoppdress str. large, samt 1 par paraboos str. 43. Henvendelse: Axel Faye, Norges Standardiseringsforbund, Haakon VII's gt 2, Oslo 1.

se undervisningen var derfor hadde velvillig stilt 2 klasseværelser med undervisningsutstyr til rådighet, samt innkvartering for de langveisfarende.

Dessverre sviktet militærlegen slik at surstoff undervisningen måtte gå ut. Ellers gikk undervisningen som planlagt med Kato Hansen som leder for C-kurset og Erik Lundquist for B-kurset. Elevene var stort sett fornøyd med opplegget, tatt i betraktning den tidsnød som hersket, noe som særlig Kato var lei for da det var han som måtte produsere kompendiene. Selmer Hagen fra Troms FSK hadde tatt med ett av SFF's gode håndbøker utarbeidet av Åke Almgren. Noe slikt er det vi må få! Litt samarbeid med den godeste Åke hadde ikke vært av veien.

Når det gjalt kritikk av selve undervisningsstoffet kom de kraftigste innvendinger over den totale mangelen i undervisning i fallskjermpsykologi. D.v.s. fag psykologi tilpasset fallskjermporten. Hvordan elevene har klart teorieksamen vet vi pr. idag ikke, men i den praktiske prøven strøk bare 1 mann. Det var spesielt her at de med militær bakgrunn hadde store fordeler fremfor de sivile. Altså må vi legge større vekt på undervisning i pedagogikk: (Faget som omhandler det å lære andre).

Den praktiske prøven var ubetinget vellykket, og som hoved-sensor stilte Jim Nerdal fra Nordlands Idrettskrets. Metrolog Asbjørn Borge, og flygeleder Oscar Hildgaard tok seg av sine spesialfelt. De som var med på C-kurset var: Roar Haugen, Troms FSK, Einar Lundlie, Bodø FSK, og Bernard D. Lyng, Bodø FSK. På B-kurset stilte følgende: Arne Solem, Kjevik FSK, Iver Bye, Kirkenes FSK, Selmer Hagen, Troms FSK, Ragnar Schölberg, Bodø FSK, Svein Johansen, Bodø FSK. Karl Normann og Jan Ole Erikstad måtte i siste liten melde forfall. Ålså 8 elever tilsammen. Vel blåst fagsjef!

Ekstraordinært Årsmøte i F/NLF

En omlegging av budsjett-året slik at det nå begynner den 1/1 hvert år, samt et nytt syn på den prioritert Fagsjefsstillingen bør ha i Norsk fallskjermport, har ført til at Östlandspoolen støttet av Stavanger fallskjermklubb har anmodet Seksjonsstyret å innkalle til ekstraordinært årsmøte i F/NLF. Huff, dette var en lang setning! Form.fant anmodningen godt underbygget og saklig fremført og har derfor innkalt til et slikt møte i NAK den 13/12. Det er kun denne saken som skal behandles på dette møtet. Vel møtt!

REDAKTØR SKIFTE I SFS

Bodil Cederborg, Svensk Fallskärmsport's flinke sjefsredaktör tropper den 31/12 i år av. Hun uttaler bl.a: "Det blir naturligvis skönt att slippa tidningen även om man lämnar den med en viss saknad. För visst har det sina fördelar att vara redaktör. Man blir jo om inte annat otroligt välinformerad om vad som händer inom fallskärmsvärden."

Som ny sjefsredaktör tiltrer Lars Kroon. Hans adresse: Liongränd 310, 223 71 Lund, Sverige. Telef: 046 - 14 77 64.

INSTRUKTÖRKURS B & C

Til stor glede for hopperne i nord-norge ble årets andre instruktör-kurs for B & C kandidater avviklet i Bodö i tiden 23. og 24. november. Dette kurset var i likhet med det som ble avviklet i Oslo tidligere i år, beregnet på selvstudium. Selve klassen kjört ned til et minimum. Bodö flystasjon hadde velvillig stilt 2 klasseværelser med undervisningsutstyr til rådighet, samt innkvartering for de langveisfarende.

Dessverre sviktet militærlegen slik at surstoff undervisningen måtte gå ut. Ellers gikk undervisningen som planlagt med Kato Hansen som leder for C-kurset og Erik Lundquist for B-kurset. Elevene var stort sett fornøyd med opplegget, tatt i betraktning den tidsnød som hersket, noe som særlig Kato var lei for da det var han som måtte produsere kompendiene. Selmer Hagen fra Troms FSK hadde tatt med ett av SFF's gode håndbøker utarbeidet av Åke Almgren. Noe slikt er det vi må få! Litt samarbeid med den godeste Åke hadde ikke vært av veien.

Når det gjalt kritikk av selve undervisningsstoffet kom de kraftigste innvendinger over den totale mangelen i undervisning i fallskjermpsykologi. D.v.s. fag psykologi tilpasset fallskjermporten. Hvordan elevene har klart teorieksamen vet vi pr. idag ikke, men i den praktiske prøven strøk bare 1 mann. Det var spesielt her at de med militær bakgrunn hadde store fordeler fremfor de sivile. Altså må vi legge større vekt på undervisning i pedagogikk: (Faget som omhandler det å lære andre).

Den praktiske prøven var ubetinget vellykket, og som hoved-sensor stilte Jim Nerdal fra Nordlands Idrettskrets. Metrolog Asbjørn Borge, og flygeleder Oscar Hildgaard tok seg av sine spesialfelt. De som var med på C-kurset var: Roar Haugen, Troms FSK, Einar Lundlie, Bodø FSK, og Bernard D. Lyng, Bodø FSK. På B-kurset stilte følgende: Arne Solem, Kjevik FSK, Iver Bye, Kirkenes FSK, Selmer Hagen, Troms FSK, Ragnar Schölberg, Bodø FSK, Svein Johansen, Bodø FSK. Karl Normann og Jan Ole Erikstad måtte i siste liten melde forfall. Ålså 8 elever tilsammen. Vel blåst fagsjef!

teknikken som er meget vesentlig for kortere frie fall. Et dårligt utsprang kan få hopperen til å velte, stupe eller tumle omkring ukontrollert umiddelbart etter utspranget. Lenger fram under det frie fallet blir stabiliteten mer avhengig av hopperens kroppsstilling. Selv ved skjermutløsningsøyeblikket kan det oppstå stabilitetsproblem på grunn av, foruten overnevnte årsak, en feilaktig utløsningsmetode av fallskjermen. Ustabilitet ved utspranget er ikke bare en ulempe, men kan også være direkte farlig da det kan føre til feilfunksjoner på fallskjermen. Ettersom stabiliteten er en så viktig del av fallskjermhoppingen, så har nettopp den siden fått en så viktig plass i den grunnleggende utdannelsen. For å oppnå et stabilt fritt fall må hopperen snarest etter utspranget innta en kroppsstilling som gjør det mulig for ham å beholde kontrollen under hele fallet. En slik kroppsstilling er vist i fig.1. Hensikten med denne spesielle stillingen er, som det fremgår av figuren, at hopperen skal fungere omtrent som en badmintonball. Gjennom sin markerte tyngdepunkt faller en badmintonball alltid med samme side først, uansett hvordan vi kaster den ut i begynnelsen. For hopperens del fremtvinges den samme effekten ved å innta X-stillingen: a) sterk svai i ryggen, og b) en symmetrisk stilling forøvrig med armene og beina på skrå ut til siden. Det er svaien som skal gi den stabile stillingen i og med det lave tyngdepunktet. Dette er den viktigste detaljen, ihvertfall for nybegynneren.

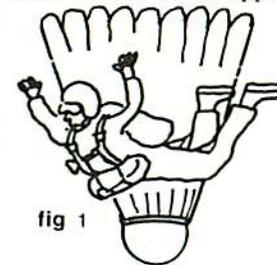

fig 1

2. AVVIKELSER FRA DET STABILE FRIE FALLET.

Det finnes ulike former for instabilitet. Ulike former for instabilitet medfører også i varierende grad risiko for skjermåpningsforløpet og for hopperen om de inntreffer i skjermåpningsøyeblikket. Blant de stillinger en hopper ufrivillig kan havne i, kan vi nevne følgende:

Stabil Ryggstilling - Rundkast - Vogging - Roll - Spinn - Flatspinn.

Med stabil ryggstilling menes at hopperen under lengre tid faller med ryggen mot bakken. Årsaken til at hopperen går over i ryggstilling er som regel sittestilling i utspranget, eller m.a.o. mangel på svai i ryggen. Hopperens tyngdepunkt er dermed forskjøvet til setepartiet som vil utgjøre en lav og konsentrert tyngdepunkt, og som så og si drar nedover. Fig.2.

fig 2

Stabil ryggstilling er ingen fordelaktig stilling med henblikk på skjermåpning. Utviklingsforløpet blir ofte forstyrret og såvel fallskjerm som hopper kan bli skadet. Spesielt i det tilfelle der hopperen er i terminalhastighet ved skjermåpning. Derfor bør hopperen snarest mulig ta seg ut fra denne stillingen og innen han skal trekke i utløsningshåndtaket. For å oppnå dette trenger hopperen bare å innta en sterk svai-stilling, altså presse i full X. Om hopperen ikke rekker å komme inn i normal X før han når trekkhøyde, (han har kanskje gjort et dårlig utsprang på et kort fritt fall, og havnet i rygg-stilling), skal han allikevel utløse skjermen i rett høyde. DET FINNES ALDRI NOEN UNNSKYLDNING FOR Å GÅ OVER TIDEN. Selv om rygg-stillingen medfører en viss risiko for hopper og materiell i trekk-øyeblikket, skjer det som oftes ingen komplikasjoner i utviklingsforløpet. Det er betydelig farligere å gå over tiden i fritt fall..... Forsettelse i 1-75.

OM FORFATTEREN: Willy Frick kan med rette kalles veteran. Han debuterte under kalotten allerede i 1960 som fallskjermjeger, men han kom for alvor med som sportshopper i 1962. Både i 62 og 63 deltok han i Chalon i Frankrike og gjennomførte da ca.150 hopp. Willy representerte Sverige som landslags-hopper i perioden 64-66, med bl.a. deltagelse i VM. Han stiftet Sveriges mest utadvente klubb: Umeå FSK i 1967 hvor han har vært sjefsinstruktör frem til 1973. Han er en god Norges-venn og var bl.a. en av umeå's initiativ takere til et av nordens største prisjonsstevner: Nordkallott-treffene. Han har skrevet flere bøker: "Konsten att göra en DC " og "Hoppmestertjänst"

POPP-TOPP!?

Bare en motesak, eller har den noe for seg? Tekst: Peter Ness

Det er få mennesker som er så motebevisste som fallskjemhopperne. Jeg tenker spesielt på valg av utstyr. Vi ser alle gang på gang at folk kvitter seg med et sett de kjøpte året i forveien, til fordel for praktisk talt identisk utstyr. Det eneste de i virkeligheten har oppnådd, er å skille seg av med en tusenlapp eller to.

Det er dermed ikke sagt at det er bortkastet å kjøpe nytt utstyr, det kommer stadig utstyrstyper som har innlysende forbedringer fra konvensjonelt utstyr. Et eksempel på dette er Pop-Top reserven, en container som kom på markedet i 1973. Ved årskiftet 73/74 fantes det en Pop-Top her i landet, nå finnes det 15. Hva er det så som skiller denne reservecontaineren fra andre?

Den er bare 7-8cm tykk, veier bare 4 kilo pakket, mot ca 5-6 kg for vanlige reserver. Pilotskjermen er plassert utenpå selve containeren, det brukes nylonlökkere i stedet for koner, utløserhåndtaket er plassert på en annen måte, sekken har ikke hjelpestrikker, og mavebeltet låses med velcro i stedet for de vanlige krokene.

Den minimale tykkelsen resulterer i tettere utsprang under RW-hopping, ettersom en kommer nærmere mannen foran i flyet. Den gir betydelig mindre "drag", og dermed raskere stup, god utflating, og bremsingen etter stupet går lettere. Den lave vekten er et stort pluss i RW, der vekt spiller en vesentlig rolle. Pilotskjermens plassering gjør at det ikke er noen klaffer som kan holde den tilbake. Det finnes ingen koner som kan henge seg opp, ettersom disse er erstattet med nylonlökkere. Sjansene for en totalforsager på reserven er dermed eliminert. Utløserhåndtaket er plassert slik at det ikke kommer i veien når man laster om i flyet før utsprang, og det kan heller ikke henge seg opp i noe under selve utspranget. Hjelpestrikker finnes ikke, for pilotskjermen drar kalotten ut av sekken. At mavebeltet låses med velcro kan virke underlig for mange, men mavebeltet har ingen bærende funksjon, så kroker er derfor ikke nødvendig.

Pop-Top reserven passer alle kalottstyper som er i bruk idag. Det kreves dog en modifisering av kalotten hvor snorene blir overført direkte til kroker av den minste typen (B-12 kroker). Denne modifikasjonen koster ca. kr 60,-, og må utføres av en sertifisert materielkontrollør.

Det er dog endel ting man må være oppmerksom på før en går til innkjøp av en Pop-Top: Løkke/pinne-systemet resulterer i adskillig større friksjon enne ved det vanlige kon/pinne systemet, og trekket blir følgelig hardere. Fort. side

Fire "Skøyere", to med Popp Topp'en

ELEVSIDEN.

Höyspent og fallskjerm

Å måtte lande i et höyspentanlegg står for fallskjemhopperen som et mareritt. Et höyspentanlegg defineres som et elektrisk anlegg med spenning som for vekselström overskrider 250V. Nå vet vi at et alle elev-hopp felt i Norge har en minste diameter på 700m, og at det innenfor dette området ikke skal finnes höyspentanlegg. Men erfaringer fra utlandet viser at uhellet kan være ute, og hvordan skal vi da bære oss ad? På bakkekurset lærte vi å stille oss motvinds med strak kropp og samlede bein, strekke armene opp imellom løftestroppene og om nødvendig sette oss i pendelbevegelse. Disse tiltak bygger jo på en nokså fatalistisk filosofi. Bedre er det å ha litt kjennskap til höyspentanlegg og hvordan de virker på hopperen.... Luftledninger på enkelt-stolper har som regel en spenning fra 220V til 44Kv (Kv-1000V). To trestolper med tverrbjelke överst bærer ledere med spenninger fra 55Kv til 220Kv. På stälkonstruksjoner har lederne spenninger over 220Kv....

Generelt kan vi si at alle uisolerte ledere som er strömförende er livsfarlige for fallskjemhopperen, da et menneske tåler svært lave strömmen gjennom kroppen. Strömmen blir större jo höyere spenning en kommer i takt med.... Hver kraftlinje har som regel 3 strömförende ledere samt en null-leder i toppen av hver stolpe. Beröring mellom strömförende ledere og null-lederen er LIVSFARLIG. Beröring mellom to strömförende ledere er LIVSFARLIG. Beröring mellom strömförende leder og bakken eller annen jordpotensial som stolpe, trær osv., er LIVSFARLIG. Å bli hengende i 1 strömförende leder behöver ikke å være farlig. Da skal du gjöre følgende:

- Forbli hengende - Stoppe all pendling, slik at du ikke kommer i kontakt med andre ledere, stolper, trær el.l. - Lös ikke ut reserveskjermen - La ikke tilskyndende personer hjelpe deg ned med stige, stolpe el.l., men be dem heller kontakte kraftselskapet snarest slik at disse igjen kan slå av strömmen og gi deg videre assistanse. Fagfolk er de eneste du kan stole på i et slikt tilfelle.

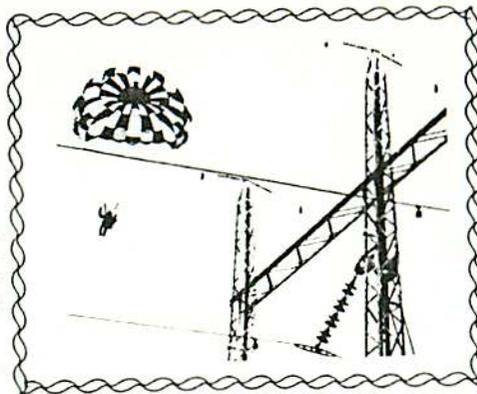
I nödstilfelle: Dersom ikke annen hjelp er tilgjengelig, og du bedömmes situasjonen slik at du må ta deg ned selv, kan det være godt å vite at ledningshöyden over bakken varierer mellom 7 og 19m avhengi av spenningsområdet anlegget er bygget for. Avstanden er minst midt imellom stolpene (6-9m). AVSTANDEN TIL BAKKEN ELLER ANNEN GJENSTAND (JORDPOTENSIAL) MÅ MINST VÄRE 2m FOR Å UNNGÄ ÖVERSLAG.

Henger du for höyt til å kunne frigjöre deg fra seletöyet og hoppe ned, kan du fire ned reserveskjermen slik at den HENGER MINST 4m ÖVER BAKKEN. Så kan du klatre ned reserven og hoppe de siste 2m. Denne metoden er farlig da pendling lett kan oppstå og forårsake at du eller bærelinene kommer i kontakt med en annen leder. Bærelinene og löftestroppene er gode ledere om de er litt fuktige og spenningen er höy. Men den aller beste måten å unngå slike ullykker eller uhell er ved FOREBYGGENDE TILTAK:

1) Hopperne vet hvor alle kraftlinjer i nærheten av hoppfeltet finnes slik at de kan styre seg bort i god tid. Höyspentlinjene merkes av på det kartet klubben anvender under hoppingen.

2) Klubben har forhåndsutarbeidet en redningsplan om uhellet skulle være ute. Telefon nr. til kraftlaget osv. Klubbens hoppere har kjennskap til førstehjelpsbehandling av elektrosjokkskadet og brannskadet pasienter.

Red - Per Fornander - Kenneth Skaarup og Fallskoermspringer nr.10-71.

Forts. fra side 8

For de som er skeptiske, vil jeg nevne at de som er på landslagsnivå idag har ingen under 4-5års hopping bak seg, og minst to års hopping før de begynte med konkurranser. Mer lenger nede om dette.

4. Sveins påstand om treningshopping under NM kan jeg ikke besvare, da jeg ikke vet hva det siktes til. Jeg vet at det ikke ble levert noen protest og kan derfor vanskelig skjønne at noe slikt spørsmål reises nå. Hadde det vært noe uregelmessig skulle det vært sagt ifra. Så skjedde ikke.

5. F/NLF's årsmøtebeslutning avsatte en budsjettpost på kr.3000,- til "støtte NM". De ble utbetalt etter Seksjonsstyrets beslutning til det formålet.

Svein fremsetter den påstand at han med 8,54 i pres på 10 hopp var innenfor uttaksreglene for VM, dersom det ble lagt til 5 hopp på 16 sek i stil. Det er tull. Reglene var (og er): 2,00m på tre hopp på rad (0,67 snitt) og 33 sek på tre hopp stil (11,00 i snitt). Svein deltok ikke i stil, hadde han det ville han nok fått bedre enn 16 sek fem ganger. Men i betraktning for VM hadde han neppe kommet. Derimot er kravene 3x0,67 pluss 3x11,0 sek bra hopping hvor som helst. Det tar våre beste hoppere 3 år og 150-200 treningshopp å nå dit. Så de hoppere som blir tatt ut til VM har ikke sovet seg dit, de har slitt hardt. Skulle kravene vært hardere? Konkurranseskommiteen mener at hardere krav ville skade rekrutteringen, ved at mange ville synes at målet var for fjærnt og uoppnåelig. Nu er insperasjon der. Svein gir i en bisetning unntak for "et par hoppere". Kato er blant toppen i Norden, og var beste skandinav under VM 74. Men han har over 1000 hopp, og tre (3) VM bak seg (70,72,74). Tror noen at vi ville hatt en slik hopper om vi aldri hadde sendt ham til VM? Tror noen at vi hadde hatt 10-12 mann i landet som jobber hardt med stil og pres hvis vi aldri hadde hatt en mann til VM og kravene hadde vært rader av deadcentere og stiler på 8 sek for å komme dit?

Men så kommer den saklige storsleggen: Alle de dyrebare pengene går jo bare til et fåtall på Østlandet? Det er riktig at de beste hopperne idag kommer fra Østlandet. Først og fremst fordi det har vært hoppet på Østlandet i 11 år. De beste har hoppet konkurranseshopping i 7-8 år. De øvrige klubbene i landet har ikke engang eksistert så lenge. Skal Østlandets hardt trenede hoppere straffes for det? Det viktigste er imidlertid MILJØET. De som er konkurranseshoppere blant Østlandshopperne er AKTIVE. De hopper 100-200 hopp pr. år. De samler rundt seg disipler og trener så det griner. Spesielt på RW siden er dette utpreget. Veteranene har 6-8 års RW-hopping bak seg, resten av 10-manns laget har ikke under 4 års erfaring. (Mange av dem er bedre enn veteranene noengang vil bli). Rundt seg har de en gruppe kommende, interesserte entusiaster, 8-10 mann. Det hoppes systematisk og iherdig, diskuteres og instrueres. STØTTE? Hvem er det som noengang har fått støtte til å bli en brukbar konkurranseshopper? INGEN. For først har vi alltid måttet vise at vi duger til noe, før vi har fått en eneste krone. Hvordan det går når man foretrekker å begrave seg i sitt lokale miljø i den forvisning at i et VM har man intet å gjøre, det Svein og hans klubb er det beste bevis på. Hvis ikke alle kan dra til VM skal ingen dra! Lenge leve tuftekallene. I en klubb som i sin tid var et eksempel for alle andre, som produserte gode hoppere på løpende bånd, er det idag nesten ingen rekruttering, utviklingen står stille. Dersom BOFSK hadde viet like stor interesse og satset like mye på kontakt og utvikling sydover i sitt eget land som de har gjort mot øst, så hadde mangt vært anderledes. BOFSK har vendt sydnorge ryggen og isolert seg fra det område i landet der hoppingen utvikles og der kvaliteten er høyest. På denne bakgrunn er det man må se de fremstøt som gjøres fra BOFSK hvert år for å hindre bevilgninger til utviklingen av våre konkurranseshoppere. Ikke noe VM - der har vi ikke noe å gjøre! Med VM i RW for døren i 1975, og med det beste RW lag vi kan håpe å få på lenge, som har trenet i tre år, som plasserte seg på bronseplass i Innsbruck 74, og hårfint misset førsteplass i Nordisk RW. Folk som har båret RW-utviklingen i Norge i årevis. Refleksjonene gjør seg selv.... Slutt med tytingen og sutringen- dra dere opp etter skolissene og BLI noenting! Dere har alt det vi hadde, pluss mye mer. Bruk det!

VETERANSIDEN: EILIF NESS

For de som ikke vet det: Eilif Ness - Grunnkurs 1965 - D-22 - 1100 hopp. Over 10 timer samlet frittfall-tid, over 700 RW-hopp. SCR 1734 og SCS 945. Lagkaptein på RW-laget 73 og 74. Ofte sint på bakken, men smiler alltid i luften, som vi ser på bildet. Eilif har hatt flere tillitsverv i Norsk og internasjonal fallskjermssport enn noen annen norsk fallskjermhopper. Bl.a. visepresident i FAI/CIP, og formann i FAI's RW-komite. Eilif er snarsint og har i sine diskusjoner alltid konkludert med: "En spade er en spade". Eilifs adresse: Postboks 343, 1601 Fredrikstad. Telf: 031-11942.... Red

HUSK Å FÅ SKJERMEN DIN
HOVEDKONTROLLERT FOR DU
HOPPER I 1975 !!

HAR DU FORNYET DITT
SERTIFIKAT?

Tekst og foto:
Helge O. Sandnes
Stavanger FSK

Hva Med DOMMERE?

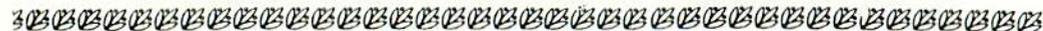
I Norge har vi pr idag et fåtall dommere, 5-6 FAI dommere og 1 nasjonal dommer. Herav er minst 2 aktive konkurransehoppere. En kan her se vanskeligheten med å få tak i kvalifiserte dommere til større stevner. Trenger vi så kvalifiserte dommere til de forskjellige konkurranser? Svaret kan være så forskjellig. Noen vil mene at til lokale konkurranser kan vi bruke elever eller andre som dommere. Men er dette tilfredsstillende? Garvede konkurransehoppere ville vel ikke være tilfreds med en slik ordning som begrenser seg antageligvis til dømming i presisjonskonkurranser. Så snart de lokale klubbene arrangerer konkurranser som er mer omfattende, med rekord forsøk i de forskjellige grener, vil det nok tvinge seg fram et behov for kvalifiserte dommere.... Vi bruker i Norge tre grader av dommere: Dommeraspiranter, nasjonale dommere og FAI dommere. Disse har forskjellige rettigheter når det gjelder dømming ved de forskjellige konkurranser... Hvilke krav skal en så sette til de forskjellige dommere?

F/NLF har avholdt et kurs for dommeraspiranter. Dessverre var deltagelsen på dette kurset svært dårlig. Kurset bestod i en svært omfattende teoretisk opplæring i alle regler og bestemmelser vedrørende konkurransehopping. Dessuten en grundig innføring i dommerutstyr som stoppeklokke og bruk av denne i de forskjellige disiplinene, innføring i bruk av kikkert og instruksjon i selve observeringen. Til slutt trening i presisjonsdømming. Kurset gikk over en uke og var lagt sammen med NM 73. Dette er selvsagt en stor fordel hvor aspirantene får en god opplæring på kort tid. Men hva så siden? Får aspirantene den nødvendige progresjon til å avansere videre, og hvilke tilbud blir her gitt? Et kanskje vanskelig spørsmål. Men med det økende antall konkurranser

Fra Rinnleiret 1973. Dommere i aksjon.

skulle det ikke være noe problem med å få dømt det nødvendige antall konkurranser for å oppnå høyere status. Men dømmingen er i meget stor grad avhengig av arrangøren. Og her kan det vel gjøres en hel del for å gjøre dommertjenesten mer attraktiv. Jeg nevner i fleng: Forespørsel i god tid, dommersammenkomst før stevnet, reglene klare, skjemaer opptrykt, stoppeklokke, båndopptagere, kikkerte, samband og skrivesaker i orden. En må også ha helt klart de økonomiske forholdene slik at dommerne slipper utlegg til reise, losji, mat osv. hvis dette er mulig. Alt dette er vel arrangørens ansvar og ikke dommerens..... En anneting er at det hurtigst mulig bør bli utstedt loggbøker for fallskjermdommere. Dette er et lenge savnet og lovet prosjekt. Sverige har forlenget fått disse, og i marsutgaven av "Parachutist" var det forklart i detalj hvordan amerikanerne har løst denne oppgaven... En kan vel si at denne viktige delen av fallskjermporten ikke er blitt vist den oppmerksomhet som den har fortjent. Først og fremst fra lokalclubbene, men også fra F/NLF, som vel innser at et dommerkurs bør være nært forestående. Og la alle lokalclubber støtte opp ved neste kurs ved å sende minst en aspirant hver!

Spesialfirma i Fallskjermutstyr

SPÖR OSS OM:

Fallskjermer - Hoppsko - Høidemålere
Alt som har med sporten å gjøre;

A/S PARASERVICE

Ring eller
skriv til:

Tlf: 031-11942

Postboks 343
1601 Fredrikstad

Tlf. 031-11942

A.S. PARASERVICE

hva er det for et firma?? I den sivil fallskjermhoppings barneår i Norge var det ikke noen god distribusjon av sportsutstyr - de fleste som hadde agenturene var firmaer som ikke hadde greie på sportshopping og heller ikke anstrenge seg for å finne ut hva det var. Den første som gjorde noe med det var Petter F. Ringvold, som da drev firmaet Fernando Ringvold & Søn AS. Han ble dealer for Chute Shop og Security Parachute Company i California. Han leverte i 1967 og 68 en stor mengde utstyr - blant annet det aller meste av Østlandspoolens utstyr fra den tiden, likeså Troms Fallskjermklubbs. Han la imidlertid butikken på hyllen og utdannet seg til flyger.... I 1969/70 stiftet Helge Johnsen og Eilif Ness firmaet AS PARASERVICE, med tilholdssted i Fredrikstad. Firmaet var alene på markedet frem til sommeren 1971. I denne tiden gjorde firmaet et pionerarbeid på endel områder: De lanserte Shortbow-settene, de første spesialsett som kom i utbredt bruk i Norge. De introduserte Tri-vent reserven, som idag er den mest populære styrbare reserveskjerm i Norge. Teknisk Isolering's hjelmtypen Tommy 2000 ble utviklet og testet av AS PARASERVICE i 1970, og er idag anvendt til mange andre formål enn hopping... Kanskje det viktigste og mest kompliserte var uteksperimenteringen av modifikasjonen PC MK 2 1/2 - endringen på MK II. Sammen med Hans Nergård på Strømmen, fant de frem til et modifikasjonsmønster som senere er blitt karakterisert som det beste som er laget - og som er blitt utført på et stort antall MK II, mange av dem utenfor Norge..

I 1973 overtok Lars Thoen Helge Johnsens andel i firmaet, og driver idag det meste av markedsarbeidet. Firmaet er meget spesialisert og har satset på topp kvalitet til rimelige priser. At begge de som driver firmaet er prominente RW-hoppere har satt sitt preg på de produkter som føres. Bl.a. har PARASERVICE levert så å si alle de POP-TOP reserver som finnes i Norge. Det aller siste på markedet er skreddersydde Piggyback-sett. Bestill straks!

DEBATT: SVAR PÅ SVEIN'S KLAGE - BREV.

AV EILIF NESS D-22, I/1-2

FØRST : Det er en fornøyelse å ha fått et blad der vi kan skrive akkurat det vi mener, uten å ta hensyn til flere tusen utenforstående lesere på galleriet slik som i Fly-Nytt. For det pionerarbeid skal Bernard D. Lyng ha takk.

DERNEST: Det er en fornøyelse å se at det finnes folk som skriver sin mening rett ut, med spesifiserte påstander, adressert rett til den det gjelder. Det har ikke vært for mye av det i vår menighet. For den pionerbedriften skal Svein Johansen ha takk.

Disse to ting gir meg en anledning som jeg griper begjærlig, anledningen til å uttrykke på trykk MINE meninger om de konkrete spørsmål som er reist. Til verket: Svein ser ting som er iferd med å ta veldige dimensjoner. Det gjør jeg også. Men vi ser ikke de samme tingene. Han stiller fem spørsmål til å begynne med, og jeg tar dem i tur og orden:

1. Noen av deltagerne i NM 74 har, tildels i krasse ordelag, kritisert "rammen" rundt NM. Arrangørene av NM la opp til en konkurranse i full overenstemmelse med oppleggene for NM 1970,71 og 72, og tok sikte på et effektivt og godt teknisk arrangement som skulle sikre deltagerne best mulige konkurranseforhold. Det var det største NM som har vært holdt, med over 300 hopp gjennomført på 5 dager, 10 hopp pres Kl.1, 5 hopp Kl. 2, 5 hopp stil, 3 hopp lagpres og 3 hopp RW3. Alt gikk som smurt, 5 hopp pr. dag pr. mann i snitt, alle øvelser fullført, ikke en protest, og med god og presis dømming.... For noen er slikt "annenrangs klubbkonkurranse". De er kanskje bedre vant. Men noen hver kan jo bli bitter over å reise så langt og ikke få noen hornorkester. For flagg og musikk og taler og virak, det var det ikke. Vi holdt en konkurranse (som alle år tidligere). For oss er festivitas sekundært.
2. Innbydelsen var et feilgrep som vi beklager. Det skulle vært sendt ut formell innbydelse til de enkelte klubbene, ikke bare en kunngjøring i Fritt-Fall. Det var en formell feil. At så flere fikk innbydelsen ihende på den måten enn det noengang har skjedd via klubbstyrene, vil vi ikke undskylde oss med.
3. Det var i år, som de siste par årene før, svært dårlig deltagelse i NM. Man kan finne flere forskjellige grunner til det. Men ØKONOMIEN er det i alle fall IKKE. Bare i den perioden NM gikk, var fem -5- hoppere på C/D-nivå fra klubber utenom Østlandet på fallskjermtur i Europa. Det er ikke uvanlig at hoppere drar til USA. Så det er nok ikke penger det står på. La oss slå fast at det er INTERESSEN det står på. Mange av de ivrigste sjeler som roper om lokalkonkurranser og konkurransemiljø glemmer at det finnes en meget stor gruppe som IKKE ER INTERESSERT I KONKURRANSE. Som synes det er gøy å hoppe, har mer enn nok med det, og med kameratskapet mellom likesinnede. Som i fallskjermhoppingen endelig har funnet et sted der de kan drive en givende sport UTEN å behøve å konkurrere (og bli slått) uavlatelig.... Det må være tillatt å minne de ivrigste konkurransetilhengere om at man ikke NØDVENDIGVIS må konkurrere for at det skal være idrett. Og om at det er blant de som modnes gjennom å drive avslappet, ustressende gøy-hopping at konkurransefolkene rekrutteres, NÅR DE HAR LÆRT Å HOPPE. Her har vi et grovt feilgrep som gjøres gang på gang. I missforstått iver driver man ferske folk inn i konkurranser lenge før de har lært å hoppe, uten rutine. DETTE ER FEIL. Det tar flere år for en hopper å oppnå den rutine og sikkerhet og teknikk som er MINSTEKRAVET for å delta i konkurranser. Slik det gjøres idag er det som å stille opp folk i et bilrally dagen etter de har fått førerkort. Antall hopp er ikke det vesentlige. Noen har talent, og oppnår rutine og sikkerhet på kanskje 100 hopp, andre trenger 200-300 hopp. Hovedsaken er at de må være modne hoppere før de legger iveri i den harde og krevende virksomhet som konkurransehoppingen er.

Forts. side 12

OM TEKNIKK, UTSTYR OG SLIKT

Hva er nå egentlig denne PUTT'en?

Det er et uhyre enkelt middel til å unngå pilotskjerminnselsler, og til å holde en god kontroll over skjermens utvikling fra linen. Åpner sekken til hopperen har så og si fullt åpen skjerm.

Den består av to biter 1/2" rundvevet nylonsnor, en på 65 cm og en på 80 cm, hver med en løkke sydd i den ene enden, og en 30 cm lang bit 1" Velcro i den andre. Den ene av linestykkene har den delen av velcroen som har haker, den andre den delen som har løkker. Velcro-tape systemet går vi vel ut fra er godt kjent hos alle.

Den korte enden festes i løkken i bunnen av pilotskjermen, den lange enden i løkken i enden av utløserlinen. De to velcro-delene presses mot hverandre, og det krever ca. 50 kg. strekk for å få dem fra hverandre ved direkte strekk i linene. Når skjermen pakkes, legges PUTT'en slik at den lange enden stikker ut over i pakksekken. Derfra føres den ned langs utløserlinen til dennes løkke.

Når hopperen har kommet så langt i fallet at utløserlinen strammes, bryter den brytesnoren, og sekken åpnes. Deretter blir pilotskjermen hengende i utløserlinen ved hjelp av PUTT'en, inntil draget fra skjermen overstiger 50 kg, hvorefter velcroen slipper. Forat strekket skal overstige 50 kg, må hele strømpen være strukket ut, alle liner stramme, og strømpen trukket så lang av at strømpelandet er stramt. Med andre ord, hele den kritiske delen av åpningsfasen er overstått.

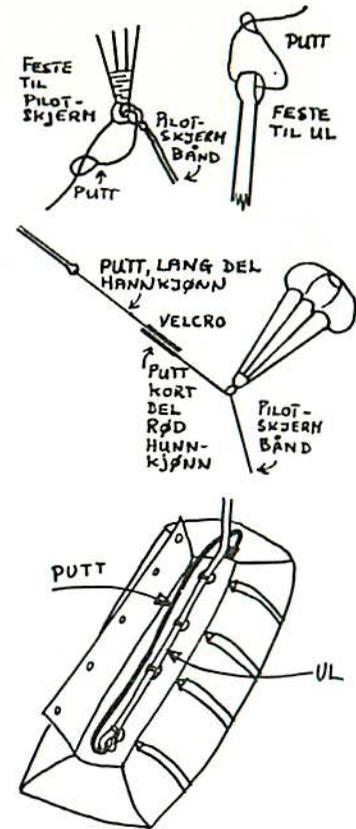
Fordi dette skjer med toppen av skjermen hengende fast helt oppunder llyet, har hopperen meget små muligheter for å lage vanske-

VED EILIF J. NESS

ligheter for seg selv under ustabilitet, saltoer, skrubebegvelser, roll etc. Sikkerheten under linehopp er vesentlig øket ved bruk av dette meget enkle middel. Settet kan kjøpes for kr. 35-40 pr. stk. hos fallskjermtorhandlerne.

Det er et par ting som oppstår ved bruk av PUTT som instruktører og hoppemestre skal være oppmerksomme på: Det ene er at åpningsfasen foregår vesentlig hurtigere enn før, hvilket gir elevene mindre tid å falle. Følgelig er det ikke mulig å gjennomføre f.eks. et dummy trekk på 3 sek., som har vært standard tidligere. Selv to sekunder er lang tid. Det er nok sannsynligvis best å gå over til Jump-and-pull teknikken, med ca. 1-2 sek til trekk. Hvorvidt dette vil avspeile seg i endring av de første trinnene i progresjonsplanen for elevene er for tidlig å si, men det er mulig at vi må gå over til ett eller to hopp på 2 sek. FF for 5 sekunders-hoppene. Monteringen av settet må foregå riktig, men det er relativt små muligheter til å gjøre noe kritisk galt, så selv om en elev i befpelsen monterer noe feil, vil det ikke forårsake noen viktig funksjonsfeil. Det er videre å anbefale at hver klubb monterer den delen som skal sitte på pilotskjermen, på alle klubb-skjerner, slik at monteringen for linehopp blir enklere.

Dette systemet representerer et stort fremskritt på det sikkerhetsmessige område, og vi vet at utallige hoppemestre vil få vesentlig mindre grå hår pr. loft enn før.

Nødlandet fallskjermhopper på kirkegården?

Ryktene vil ha det til at en del kirkegjengere i Høksund er lite blide på flyplassen nå. Dette skal henge sammen med et uventet besøk på kirkegården forrige søndag.

Historien vil ha det til at gudstjenesten i Høgsund nettopp var slutt, og mange av kirkegjengene benyttet anledningen til å legge kirkegården et besøk og stelle gravene der. Mens de var opptatt av dette hjerte de plutselig et rop 'fra himmelen', og idet de så

opp ble utsikten forårsaket av en skygge, før en fallskjermhopper på avveler nødlandet midt på kirkegården. Han landet på en grav så blomster skvatt omkring ham. Så sier i hvert fall historien.

Historien er ny for meg. Jeg regner med at dersom den hadde vært sann, så ville jeg nok hørt om dette tidligere. — sier sogneprest Rudolf Helmeremo.

Drammen FSK's gode stilhopper Tom Skogsberg skriver:

Den uheldige "kirkehopper" skulle ha et stilhopp fra 6500 ft. Ved utsprang så han at dette ville gå andre veier men programmet skulle gjennomføres. Men som vi så ofte ser og hører, så blir "fjær til höns".... Red kan bare tilføye at BOFSK har samme problemet.

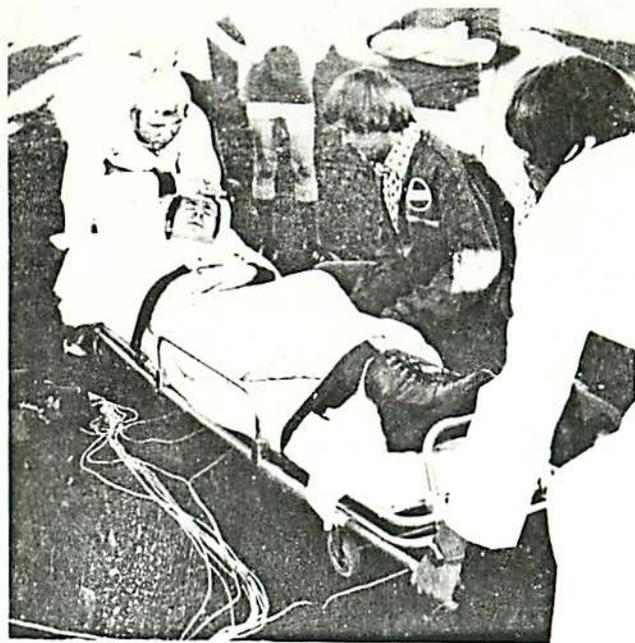
Hoppet fra skyskraper i fallskjerm

Toronto (NTB-Reuter): En 33 år gammel bygningsarbeider hoppet ut i fallskjerm fra en skyskraper som er under oppføring i Toronto, og kom fra det 500 meter høye fallet med livet, men han mistet jobben sin.

William Eustace fikk sparken fordi han brøt sikkerhetsbestemmelsene, og han var nær ved å miste livet da han fallt mellom høyspentledningene på sin ferd ned mot bakken.

— Jeg ble kvalm av arbeidet og dem jeg jobbet sammen med, sa Eustace etterpå, og la til at han hadde ønsket å hoppe ut i fallskjerm siden han begynte arbeidet der for 18 måneder siden.

Skyskraperen, som bygges av de kanadiske jernbaner, vil bli den største frittstående bygning i verden.

Nytt nummer av «Fritt-Fall»

Fallskjermseksjonen av Norges Luftsportforbund har nylig gitt ut sitt tredje nummer av året av det velskrevne medlemsblad «Fritt-Fall» som denne gang inneholder en rekke interessante artikler og opplysninger til medlemmene og interesserte. Det er forevrig bodemannen Bernhard D. Lyng som er formann i fallskjermseksjonen og han har nedlagt et stort arbeid for denne sportsgrenen.

«Fritt Fall» inneholder denne gang en interessant beretning om Norsk Fallskjermhopping i England 1941-45 skrevet av Ulf Larssstuvold og med flere fine fotos fra virksomheten tatt av Thorleif Larssstuvold.

Omtalt blir dertil Bode Fallskjermklubbs innsats i USA i sommer. NNM 1974, og selve utstyret.

Vi kan bare gratulere med nok et utmerket nummer av «Fritt-Fall» som nå snart er ferdig med sin 2. årgang.

NORDLANDSPOSTEN

FALLSKJERMKURS

Siste helg ble det i Bode avvirket et instruktørkurs i fallskjermhopping. Fem kandidater deltok i klasse B- og tre i klasse C. Cato Hansen fra Norges Luftsportsforbund, fallskjermseksjonen, var hovedinstruktør. Dette er det første instruktørkurs som er avvirket i Nord-Norge.

↑ Neida, dette er ikke han som hoppet fra skyskraperen i Toronto, men Geir Röstum som skadet foten under hopping over Hamar i sommer. (Østlendingen)

LITT AV HVERT

Alle som er så heldig at de får besøke Bergen FSK blir alltid godt mottatt. Her er fagsjefen, Kato, avbildet under en utsprangsdemonstrasjon med en ny type skjerm: en sort 10 spilers 4 fots rundkallott eller med andre ord: en elendig Bergensparaply. Men hvorfor så opphisset? Red. Foto: Geo Wilson.

Pop-Top reserven egner seg ikke til å mates ut, som for eksempel ved en delt kalott, utblåste felt eller liknende, fordi den er konstruert for cutaway nødprosedyre. Andre nødprosedyrer enn cutaway bør følgelig ikke brukes. På grunn av at containeren ikke har hjelpestrikker, må hopperen ved lave hastigheter som etter en cutaway, være forberedt på å måtte hjelpe til med hendene for å få kalotten ut.

Av disse grunner regnes Pop-Top'en med rette for å være utstyret for den erfarne hopperen, og det er ikke for ingenting at det norske kravet for å hoppe Pop-Top'en er C-sert.

Cirkapris for en Pop-Top i Norge er idag rundt kr.600,-.

Til venstre ser vi 5 som skaffet seg Pop-Top samme helg: Ö.f.v: Karl-Amund Arneberg-Brunstige Aper, Brede "DC-9" Andersen-Jailbirds, F.F.V: Frode "Sideslip" Isachsen-Jailbirds, Jan Botten-landslaget, og Peter Ness-Brunstige Aper/Jailbirds. Foto:E.Ness

-----Våk opp hoppere!!!-----

Även Sverige har en fallskärmstidning

SVENSK FALLSKÄRMSSPORT

Utkommer 4 ggr/år

Pris: 20 Skr

Prenumerera Du också!

Adress: Kämnärsv. 9L:227, 222 46 Lund, Sverige

VIKTIG

De av våre fallskjermklubber som har tenkt å arrangere konkurranser i sesongen 1975 må straks melde fra om dette til Konkurranses komiteen's formann. Adressen er: Axel Faye, Norges Standardiseringsforbund, Haakon VII's gate 2, Oslo 1. Før opp hva slags konkurranse, tidspunkt for arrangementet og hvor det skal arrangeres, klasser osv.

Fritt-Fall

Tekst: Willy Frick
Instr. 30 DF. F1.
Umeå Fsk

I flere blad fremover vil vi komme med utdrag av den svenske fallskjermveteranen Willy Frick's bok "Fritt-Fall". Hensikten er å gi elever og andre som ikke har så mye kjennskap til fallskjermporten en teoretisk innføring i fritt-fall teknikken. Artiklene vil ellers kunne anvendes av fallskjermhoppere til foredrag, undervisning o.l. ---- Red.

Innledende Synspunkter.

I prinsippet skulle hvem som helst kunne kaste seg ut av et fly og falle fritt. Men bare et fåtall ville ha kontroll over et slikt fall. For å kunne lykkes med dette kreves en viss mengde trening, koordinering, mental våkenhet, samt, noe som ikke kan fornektes, en smule mot. For ikke så lenge siden trodde man at en person som opplevde et fritt fall fra et fly skulle kunne miste forstanden. Når en så var kommet til den konklusjon at det ikke forholder seg slik, trodde man istedet at den fallende ikke ville unngå å rulle, svinge og tumle omkring helt maktesløs og uten muligheter å kontrollere det frie fall. Dette har nå også vist seg å være feil. Ikke nok med at det går an å stabilisere og kontrollere det frie fall. Det går også an å utføre visse manøvre som: til en viss utstrekning å påvirke fallhastigheten, utføre roller, svinger, volter og gli de i horisontalplanet. Alt dette kan utføres under god kontroll ved at hopperen benytter seg av arm, ben, hånd og andre kroppsbevegelser.

En av de viktigste grunnforutsetningene for at en hopper skal lykkes med det frie fall er at han kan slappe av og kjenne seg rolig og tilfreds i det han suser ned mot moder jord med nærmere 200 km/t. Dette låter kanskje som rene vannviddet for de fleste utenforstående. Men det hender at hoppere lærer å kjenne seg selv nettopp på denne måten. Man skulle her kunne diskutere om menneskets naturlige redsle for å falle er medfødt eller en innlært respons. Faktum er dog at hver "sunn" nybegynner innen sporten kjenner et visst ubehag ved tanken på fritt fall. Det er dette "nybegynner ubehaget" som må overvinnes for at en hopper skal kunne oppleve fallskjermhopping mer tilfredsstillende enn skremmende. Forskjellen mellom de som fortsetter og hoppe og de som slutter etter et par hopp har ofte sammenheng med hvor godt begge kategori har lært seg å overvinne denne redselen. Overstående er noe som gjelder for hopping i sin alminnelighet, men også den delen av utdannelsesplaner som gjelder fritt fall må ta hensyn til slike psykologiske faktorer. Hva hopperen har å lære er ikke bare visse teknikker. Han må også venne seg til det frie fall, som er en nokså viktig innlæringsprosess eftersom den i mange henseender utgjør grunnlaget for hvordan hopperen kommer til å lykkes i de andre mer tekniske detaljer. Utdannelsesplanen er derfor konstruert slik at hopperen suksessivt får utføre lengre og lengre frie fall under forutsetning av at hoppene blir godkjente.

Det Stabile Frie Fallet.

1. STABILITET UNDER FRITT FALL.

Grunnlaget for alt arbeid under fritt fall er stabilitet. D.v.s den kontrollen hopperen har over sitt frie fall f.o.m han forlater flyet og t.o.m. han henger under en bærende kalott. Med henblikk på dette grunnleggende stabilitetskrav så er det tre momenter under det frie fall som hver for seg medfører sin type stabilitetsproblem. Det første gjelder uthopp-

Fallskjermkultus i Ny-Guinea

Port Moresby (NTB-Reuter): Hundrevis av skuffede innfødte vendte hjem til sine landsbyer etter å ha ventet i tre døgn for å se korsfestelsen av Mathias Yaliwam som er leder for «fallskjermkultusen» i Ny Guinea.

Tilhengerne av kultusen innbiller seg bokstavelig talt at alt det gode kommer ovenfra.

Etter at de troende hadde ventet i sprutende regnvær i tre dager, gjorde Yaliwam det klart at han likevel ikke akter å la seg korsfeste. Ryktene blant de innfødte gikk ut på at deres store leder, som forøvrig er tidligere medlem av nasjonalforbundet, ville la seg korsfeste for tre dager senere å stå opp fra de døde for å bli konge av Papua-distriktet.

Yaliwams kultus oppsto under annen verdenskrig da de allierte styrker droppet forsyringer ved hjelp av fallskjerm i de avsidesliggende områdene av Ny Guinea. De innfødte tror fortsatt at de store fuglene ville komme tilbake, og det er bygd en mengde primitive fly av tre på fjelloppene for å tiltrekke dem.

På årsfest i Bergen Fsk

Undertegnede var "tilfeldigvis" i Bergen for å besøke sin gamle mor og far, og ble "tilfeldigvis" invitert til å overvære Bergen FSK's årlige øl-blot. En av klubbens veteraner hadde stilt sin kjellerstue til disposisjon for mer enn et kvart hundre viderkomne hoppere. Vi kan dele kvelden inn i to meget klart avskilte faser. Den første fasen, den mer formelle varte i ca. 1 time, og besto i bl. a. premieutdeling og taler. "Paragås" Gaasøy er uten tvil en av klubbens "kjendisser" og høstet stor bifall og en halvmeter høy pokal for god administrativ og operativ innsats i året som gikk. To mann ble medlemmer i den Amerikanske "over 40" klubben. En av disse er sogar 54 år og mottok sin C-sertifikat. Han skal vi presentere i et senere blad! Flygeren var tydelig en av klubbens mest populære skikkelser og ble tildelt en modell av "Malvin", klubbens C-172.

Til minne om den svenske professor i luftforurensning F. Fisen, ble den av klubbens hoppere som har etterlatt seg mest stank i flyet, tildelt en Gassmaske. Vi skal her ikke nevne navn.

Så kom turen til "Cutaway" gutta som hver og en ble opptatt i KVIKKLÅS-KLUBBEN. Disse fikk utdelt et skjold med en Capwell-lås på, samt en kvit stjerne for hver Cutaway.

Primus i BeFSK, Geo, ledet møtet på en myndig måte sporadisk avbrutt av en negervits fra nord-Norge.

Så gikk vi inn i fase nr to: Men først film. Og gjetten hvilken film? Jeg husker dessverre ikke. Derimot var "slides" fra Geo's utdrikningsparty meget interessante. Nå er stemningen på topp! En av klubbens medlemmer "Fyllykken" skal ettersigende være den eneste i Norge som har skadet foten så mye at han måtte til lege, før han nådde frem til hoppflyet! Bachmøn og undertegnede ble lurt til å smake på Tysklands sterkeste sprit, noe som etter to slurker viste seg å være chili-saus. Klubbens politirepresentant Fjærhaug sørget for å gjennomføre alko-test på de av deltagerne som hadde vanskelig for å gjøre rede for seg. Dette førte igjen til at Ölberg fikk HYPOXCIA p.g.a. all blåsing. Sent på natt da undertegnede måtte ut av drosjen på naturens vegne kunne han enda høre allsang fra Blomsterdalen, mer enn 3 km borte! D-43.

God & Godt Jul & Nyttår!

Hilsen Styret

REDAKSJONELT

Det er nå fastslått at årsmøtet i F/NLF 1975 vil bli holdt i Trondheim den 1 og 2 mars. Klubbene bør derfor allerede nå begynne med sine forbedringer. Tidligere årsmøter har ofte avslørt at svært mange klubb-representanter stiller som selvstendige individer med sin helt personlige mening, ofte uten egentlig å kjenne sin egen klubb's innstilling overfor viktige og kontraversielle spørsmål. Feilen har som regel vært et dårlig samspill mellom klubbens årsmøter og årsmøtet i F/NLF. La oss derfor rette på forholdet. Jeg skal her, uten å ta personlig standpunkt, nevne noen av de faktorer alle klubb-årsmøtene bør ta opp til debatt og gjøre seg opp en mening om: Hvem skal sitte i ledelsen? Hvor mange verv skal en tillitsmann ha samtidig? Skal vi ha en fagsjef? I så fall hvor mange dager i året? Hvor hardt skal vi satse på eliteidretten? Hvor hardt skal vi satse på "nest-best" hopperne? Skal vi bygge opp et konkurransemiljø på alle nivå? Hvordan? Hva med utdannelsen av instruktørene? Er det noe galt med sporten vår? Er det noe vi kan rette på?..... Kom med kritikk og forslag.... Som basis for hvordan hver klubb vil at fallskjermporten skal utvikle seg kan hver klubb's årsmøte faktisk sette opp sitt forslag til budsjett for F/NLF. Hvordan hver klubb vil at de ca 110 000 kroner skal disponeres vil gi et godt bilde av hvordan de vil sporten skal drives. Etter en grundig drøfting av alle disse problemer vil klubbens valgte representanter da kunne stille opp på årsmøtet F/NLF godt rustet til videre konstruktiv debatt. Først da vil viktige saker avgjøres gjennom en "virkelig" demokratisk prosess. Husk bare på at dersom klubbene har virkelig gode forslag til forandringer, så skal disse sendes inn skriftlig. Styret i F/NLF vil på sin side i god tid sende ut budsjettforslag samt andre administrative regler.

OMSLAGSBILDET er tatt av RUDIGER WENZEL og er til ære for vårt initiativrike 10 manns lag med hoppere fra RW-Klubben NIMBUS og OSLO FSK. Som vi alle skjønner så må det et stort økonomisk løft til for å få gutta i VM-form. Verdensmesterskapet for nasjonale 10-mannslag i RW skal i 1975 arrangeres i Warendorf nær Dortmund den 4-12.9. Etter forslag fra lagkaptein Eilif Ness vedtok styret i F/NLF enstemmig på sitt styremøte den 14/11-74: Styret gir tillatelse til RW-laget 1974 å gjennomføre i egen regi lokale særskilte fallskjermshow til inntekt for et fond etablert til finansiering for VM 1975. Lokalklubbene gis i god tid varsel om arrangementet, for nærmere avtale. Laget gis tillatelse til å operere i NLF's navn.....

ANNONSEPRISER: Fra og med blad 1-75 vil det være anledning å sette inn annonser etter følgende priser: Helsekr.200,- Halvside-kr.125,- og kvartside vil koste kr.75,- Minste ordinære annonse blir 1/8-side til kr.45,- Private små annonser, f.eks: brukt PC tilsalgs, vil koste kr.5,- Samtlige annonse priser gjelder for sidene 4 til 18.

Artikler i Fritt-Fall er ikke nødvendigvis i samsvar med redaktørens mening. Ettertrykk tillates etter nærmere avtale med red.

Alle vet at Ola Nordmann er bedre enn svenskene på ski, men hva med FALLSKJERM? Finn det ut selv ved å prenumerere på

FRITT FALL

Norsk fallskjermstidning som utkommer 4 ggr/år. Pris: 15 Nkr.
Adress: Hernessvn. 29, 8000 Bode, Norge.
Postgiro: 32 75 50

← Dette er vår annonse i Svensk Fallskjermssport.

Har du tenkt å abonnere på Fritt-Fall i 1975 så er adressen den samme, men prisen har steget til kr.20 pr år for enkeltabonnement og kr.15,- for klubbabonnement. Det er kun anledning til å ta årsabon.

TROLLSTAFETTEN 1974

P.Ness

Før det fortelles noe om konkurranseforløpet, vil jeg forklare de uinnvidde hvem, hvor og hva selve konkurransetypen gjelder. Det var RW-Club NIMBUS som stod for arrangementet, som gikk av stabelen på Rygge flystasjon den 13/10. Trollstafetten er en stafett-presisjonskonkurranse som har fått navn etter premiene, som er statuetter av fullt påselede troll (hoppdress, hoppstøvler, hoved og reserveskjerm), og som deles ut til hver mann på de tre beste lagene. Trollene er laget i brent leire av fallskjermhopperen og kunstneren Endre Endresen, NIMBUS. Lagene består hver av to mann, første mann går ut av flyet i 6000' (forhåpentligvis over riktig utsprangspunkt), andre mann drøyer ett sekund i døra før han følger etter. Avstanden kontrolleres overholdt av flygeren. Hopper nr.2 leverer så stafettspinnen til nr.1 i FF, hvoretter vanlig presisjon følger. Tanken bak konkurransen er at en erfaren RW-hopper tar med seg en uerfareren, slik at også de uerfarene RW-hopperne kan bli med. Jo flere deltakere, desto bedre. Plassering beregnes etter et 50/50 system stafett/pres.

Om morgenen lørdag den 12. oktober var været dårlig som vanlig, og de fleste deltagerne samlet seg i Fredrikstad for å avvente situasjonen. Søndag morgen kunne man for første gang på fire uker (påsto de fleste) iakta blå himmel. Gleden ble imidlertid kortvarig, for ved ankomsten til Rygge var skydekket 3000', og stasjonsmetrologen kunne ikke love bedre vær. Det var dog noen spredte hull i det nederste skylaget, og det neste lå mellom 4500' og 5000'. Konkurransen ble derfor startet, ettersom dommeren ikke trenger å se hopperne veksle pinnen. Det holder med å konstatere hvem som har den når de lander. Første omgang ble gjennomført nokså smertefritt, selv om endel sirkling med flyet for å finne hull i skydekket ikke var til å unngå. Det ble ikke tid til flere omganger enn første, men det viste seg at denne konkurranseformen var meget populær og entusiasmen var stor blant hopperne (selv om den ikke stod i forhold til resultatene). For mange av hopperne var dette den første konkurransen de hadde deltatt i. Jeg for min del (OG RED's DEL) mener at denne konkurranseformen er meget velegnet til å introdusere ferske hoppere til både RW og presisjon.

(Fullført stafett tilsvare 0m, bom tilsvare 20m)

RESULTATENE:

LAG	PRES:	STAFETT:	SUM TOT:	PLASSERING:
L.Thoen				
E.Thoen	7,45m	0,00	7,45	NR.1
O.Stenhaug				
T.E.Stranna	12,52m	0,00	12,52	NR.2
D.Rønning				
W.S-Larsen	13,57m	0,00	13,57	NR.3
B.Andersen				
J.Botten	22,25m	0,00	22,25	NR.4
K.Hodnungseth				
S.Hodnungseth	33,05m	0,00	33,05	NR.5
F.Isachsen				
A.Heimdahl	34,38	0,00	34,38	NR.6
S.Bjørneberg				
p.Torkildsen	29,36	20,00	49,36	NR.7
B.Brynildsen				
B.Bakke	46,67	20,00	66,67	NR.8

På de neste plassene fulgte lagene K.A.Arneberg/ E.Endresen og P.C.Ness/ B.Laursen.